

OBCENÍ KNIHOVNA VE STATENICÍCH

(1205 obyvatel, okres Praha-západ)

Od kdy je vlastně obecní knihovna v provozu?

Původním knihovníkem byl ve Statenicích pan Strach, který se o knihovnu staral v období, kdy jsem se do Statenic přistěhoval. V tehdejší době sídlila knihovna v suterénní místnosti obecního úřadu, měla 13 čtenářů a cca 2200 svazků výpůjčního fondu. V roce 2000 však šel pan Strach na zasloužený odpočinek a tehdy mne tehdejší zastupitelstvo oslovilo, zda bych se chtěl o knihovnu starat. Protože jsem „knihomol“ a kultura v obci mne zajímá, s radostí jsem přijal. V roce 2002 jsme knihovnu zaregistrovali u ministerstva kultury a od té doby jsme registrovanou obecní knihovnou s evidenčním číslem 235702002.

Za dobu, více jak 11letého působení v obecní knihovně se změnilo mnoho věcí. Knižní fond se rozrostl převážně díky darům od občanů na více než 3460 svazků. Obec má smlouvu se Středočeskou vědeckou knihovnou v Kladně, od které získáváme 2x ročně tzv. „Výměnný fond“. U výměnného fondu bych se rád zastavil. Jak jsem již říkal, SVKK nám poskytuje bezplatně cca 150 titulů na ½ roku. Za tu dobu si VF mohou všichni registrovaní čtenáři přečíst. Po ½ roce si zástupci SVKK výměnný fond odvezou a přivezou další „váрку“. Ve VF jsou zastoupeny všechny žánry knih, a pokud nějaký čtenář potřebuje sehnat určitou, danou knihu, lze použít služeb meziknihovního výpůjčního fondu. S mojí kolegyní paní Libuší Kupilíkovou se o knihovnu staráme, seč nám síly stačí. Aby byli čtenáři informováni, vytvořil jsem webovú stránku knihovny, které najdou na adrese: <http://knihovna-statenice.webnode.cz/>. Na těchto stránkách informuji o dění v knihovně, o obsahu VF i o akcích, které knihovna pořádá. Mimo to pořádáme minimálně 1x za ¼ roku nějakou kulturní akci.

Autorské čtení z knížky Renaty Šťastné

vědecká knihovna v Kladně, Gen. Klapálka 1641, Kladno 272 01
www.svkkk.cz, library@svkkk.cz, 312 813 111

Paní Libuše Kupilíková

Z původních 13-ti čtenářů v roce 2000 jsme se rozrostli na nynějších 47 registrovaných čtenářů, z nichž je 13 dětí do 15-ti let. Bohužel o knihovně se stále málo informuje. Stálí čtenáři, myslím tím ty dříve narozené, pomalu, ale jistě odcházejí a mladí chodí většinou jen pro povinnou školní četbu. Pokusil jsem se „vyvěsit“ na internet knihy ve formátu PDF, ale děti mají jiné záliby, než knihy. Myslím si, že to je velká škoda, protože mezi našimi svazky se najde mnoho poutavých dobrodružných, veselých, detektivních i naučných knih.

Jak tedy přitáhnout čtenáře do knihovny?

Abych byl upřímný, myslím si, že je to všechno výchovou v rodinách. Pokud čtou rodiče, pak sami přivedou děti do knihovny. Pokud nečtou, potom nebudou číst, ani jejich děti.

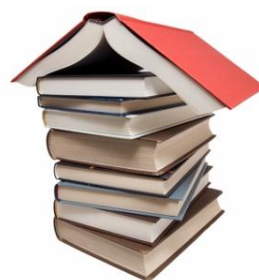
Pro zpestření činnosti knihovny a také pro přilákání dalších čtenářů pořádáme v knihovně různé kulturní akce. V loňském roce to bylo pokračování výstavy „Bylo – nebylo“ o historii a současnosti Statenic a Černého Vola, večer chuligánské poezie „Vo co de?“, autorské čtení statenické spisovatelky Renaty Šťastné, kurz „Minimum pro práci na PC“. Na tento rok plánujeme řadu akcí. Kupříkladu:

- Na četná přání občanů - Školení minima práce na PC – měsíční kurz pro zájemce – únor až březen a září až říjen – termíny zahájení kurzů budou upřesněny na webových stránkách knihovny: <http://knihovna-statenice.webnode.cz/>

Dokončení na následující stránce

- b) Miroslav Horníček – *dopis neznámému truvéru* – akce k měsíci knihy (březen) – večer poezie dne 21. března 2012 od 18-ti hodin
- c) *Výstava obrazů a plastik pánů Šmahy, Šrajera a Králíka* (v předsádku knihovny, či v podkroví OÚ) - dle dohody se zastupitelstvem obce
- d) Další díl výstavy – *Bylo nebylo aneb Historie a současnost Státnic a Černého Vola* - dle možností a získání podkladů. Termín: od 29. srpna 2011 – bude vernisáž
- e) Každý první čtvrtek v měsíci – *Neformální vlastivědný spolek Bivoj* - vždy od 17,00 hodin, termíny a program zjistíte na webových stránkách: <http://bivoj-statenice.blogger.cz/>
- f) pro přátele kultury v našich obcích Státnice a Černý Vůl jsem vytvořil webové stránky *Státnická vrba*, které naleznete na adrese: <http://statenicka-vrba.webnode.cz/>, na kterých informuji všechny spřízněné duše o akcích, které obec pořádá

Napsal nám knihovník, recitátor *chuligánské poezie* v pásmu *VO CO DE?*, lektor kurzů práce na PC a spoluvůrce výstavy *BYLO – NEBYLO* ve státnické knihovně **Zdeněk Blecha**.

Den bezpečnějšího internetu byl vyhlášen na úterý 7. února 2012. Bezpečnost užívání internetu nabývá na svém významu s velkým počtem stále mladších uživatelů. Právě děti a mládež je tou nejohroženější skupinou, se kterou mohou knihovny pracovat a učit je bezpečnému užívání celosvětové sítě.

Zdroj: www.saferinternet.cz

Hrajte si a učte se: Být on-line je pracovní sešit, který může být výborným pomocníkem k „výuce“ hrou a zábavou. Je určený především dětem od 4 do 8 let. Získat jej můžete v Národní knihovně ČR, po předchozí dohodě s paní Bedříškou Štěpánovou – [Bedříška.stepanova@nkp.cz](mailto:Bedriska.stepanova@nkp.cz), tel. 221 663 379.

Citát na březen

„Jsme tu jen chvíli, ale v písmu žijí naše myšlenky na věky.“

Autorem citátu je **Jan Neruda** (9. července 1834, Praha – 22. srpna 1891, Praha), významný český básník a novinář, člen družiny májovců.

Pocházel z Malé Strany, z ulice Ostruhová (později byla přejmenována na Nerudovu), z domu U Dvou slunců, kde prožil celý život. Po maturitě studoval práva. Prošel několika úřednickými zaměstnáními, studoval filosofii. Svá studia nedokončil.

Jako novinář začínal v *Národních listech* – listu mladočechů, později působil v časopisech *Obrazy domova* a *Čas*. Přispíval i do časopisu *Květy*, spolu s V. Hálkem vydával časopis *Lumír*.

Roku 1871 byl prohlášen za zrádce národa. V této době podnikl několik cest do Německa, Francie, Maďarska, Itálie, Řecka a Egypta. O těchto cestách si vedl záznamy, které jsou zajímavým svědectvím o životě této doby, s velmi zajímavými postřehy, které ukazují Nerudu coby dobrého pozorovatele.

Zdroj: www.wikipedia.cz

Obecní knihovna Svrkyně

(295 obyvatel, okres Praha-západ)

Knihovnicí Obecní knihovny ve Svrkyni je od roku 1991 ing. Milena Frenzlová, která tuto funkci převzala od paní Jindřišky Šromové. Obecní knihovna se v roce 1995 přestěhovala do jiné budovy, zároveň s obecním úřadem, kde je v jeho prostorách dostatečná výpůjční místnost o rozloze 4 x 5 metrů. Původní budova, kde sídlil obecní úřad i knihovna, byla navrácena v rámci restitucí původnímu majiteli.

V roce 2006 byl v knihovně umístěn 1 počítač s napojením na internet, v roce 2008 byly v knihovně již 2 PC, které využívají nejen děti a mládež, ale i další obyvatelé obce, kteří nemají k internetu ze svého domova přístup. O provoz a aktualizaci počítačů pečuje v případě nutnosti programátor obce ing. Luboš Kacálek.

Od roku 2006 má Obecní knihovna Svrkyně smlouvu se Středočeskou vědeckou knihovnou v Kladně, kde je radou nápomocná Mgr. Jitka Červenková, která zajišťuje také výměnu souborů knih. 2x ročně dochází k převzetí a odevzdání výměnného souboru v počtu cca 150 ks výtisků (tituly pro mládež, beletrie, naučná lit.).

Nad Metodickým pokynem MK ČR k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky

S největší pravděpodobností jste se již seznámili s tímto zásadním dokumentem. Jistě není potřebné právě Vám knihovníkům opakovat jaké je poslání a cíle knihoven. Zastavme se raději nad otázkou **provozní doby knihovny pro veřejnost**. Tu řeší **3. článek** platného metodického pokynu MK ČR.

Knihovna by měla být otevřena v době, jež maximálně vyhovuje obyvatelům obce a samozřejmě i těm, kteří pracují a studují v místě jejího působení. *Směrnice IFLA: Služby veřejných knihoven* dále říká, že by měl být tento přístup rozšířen také na udržování telefonického spojení 24 hodin denně nebo zajištění přístupu k webovým stránkám vybraných služeb.

Jaká je realita v českých knihovnách? Vyčteme ji z uveřejněné tabulky, která je součástí výše zmíněného metodického pokynu. Každý knihovník má pro svou práci určité podmínky. Většina z nich je závislá na zřizovateli knihovny. V případě neprofesionálního knihovníka jsou tyto podmínky závislé také na jeho hlavním pracovním poměru.

V roce 2007 byl rozpočet knihovny 8000 Kč, v roce 2008 to bylo 10000 Kč. Od roku 2009 je rozpočet neměnný, ale v dostatečné výši 15 000 Kč. Nakupují se pouze knihy. Žádné časopisy se neodebírají, mají velmi krátkou životnost. Ostatní náklady jsou nulové, vše ostatní je započítáváno v rámci nákladů obecního úřadu (provoz knihovny – osvětlení, teplo, kancelářské potřeby, odměna knihovnicí).

K 1.1.2012 je v knihovně 6067 ks knížek, a to z oblasti naučné literatury 1140 a z oblasti beletrie pro dospělé a mládež 4927. Nové přírůstky jsou doplňovány nákupem, ale jsou to i dary knihovně. Výpůjční doba je pondělí a středa od 17,30 do 19,00 hod. Počet obyvatel v obci Svrkyně je 287. Počet zapsaných čtenářů je 49, z toho 8 dětí do 15 let.

Napsala nám ing. Milena Frenzlová, Obecní knihovna Svrkyně

Pro malou obecní knihovnu bude tedy v mnoha případech dost obtížné dosáhnout doporučeného standardu, ale je třeba se o to alespoň pokusit. Vztít do úvahy různé varianty a kombinovat je. Zamyslet se i nad možností otevřít knihovnu např. v sobotu dopoledne. Dohodnout se se zřizovatelem, možná za pomoci metodika vše doladit a optimalizovat. Na paměti vždy musíme mít fakt, že **knihovna je pro uživatele a uživatelé přeci „dělají“ knihovnu.**

	Doporučená hodnota	Celostátní průměr 2009
Počet obyvatel	Návrh	Počet hodin/ týden
Do 500	5 - 10	3
501-1000	5 - 15	4
1001-3000	15 až 23	11
3001-5000	23 až 28	23
5001-10000	28 až 40	28
10001-20000	40 až 45	35
20001-40000	45 až 50	42
40001-	50 a více	48

Zdroj: <http://knihovnam.nkp.cz/>

Poslední rozloučení

V sobotu 11. února 2012 zemřela dlouholetá ředitelka Knihovny Eduarda Petišky v Brandýse nad Labem–Staré Boleslavi paní Jaroslava Kolářová.

Do veřejné knihovny v Brandýse nad Labem nastoupila ještě jako Jaroslava Kořínková v roce 1944. Vedoucím knihovníkem této knihovny se stala v roce 1950. V roce následujícím byla knihovna v Brandýse nad Labem pověřena řízením knihovnictví na okrese Brandýs nad Labem. V roce 1960 došlo k územní reorganizaci, vznikl okres Praha-východ a Jaroslava Kolářová se stala ředitelkou Okresní knihovny Praha-východ se sídlem v Brandýse nad Labem–Staré Boleslavi. Města Brandýs nad Labem a Stará Boleslav byla v roce 1960 administrativně sloučena a totéž se stalo i s jejich knihovnami v roce 1964. Jaroslava Kolářová všechny profesionální i neprofesionální knihovny okresu navštěvovala, podílela se na odborném růstu jejich pracovníků, přispěla ke zvýšení profesionální úrovně malých knihoven, a tím ke zkvalitnění služeb jejich uživatelům.

Rok 1960 byl pro knihovnu důležitým rokem i z toho důvodu, že byly vyřešeny prostorové problémy a v nových prostorách bylo možné vyčlenit místnost pro kulturní a vzdělávací akce. Knihovna pod vedením Jaroslavy Kolářové se stala centrem kultury ve městě. Pan Jiří Žalman, dlouholetý ředitel muzea a spolupracovník p. Kolářové v oblasti kultury v našem městě připomíná osobnost ředitelky knihovny těmito slovy: *„V mých vzpomínkách bude vždy vystupovat jako KRÁSNÁ žena, a těmi velkými písmeny chci vyjádřit, že slovem „krásná“ nemyslím jen to, že paní Kolářová byla hezká, elegantní dáma, ale že vyzařovala ještě nějakou jinou, vnitřní krásu, projevující se navenek laskavostí, vstřícností, humorem, ochotou pomoci, ale i důstojností a vyrovnaností. Budu ji stále vidět před sebou jako brandýskou „aristokratku“, která dokázala obdivuhodně čelit bezduché době, v níž jí bylo dáno ředitelovat knihovně a dokázat to, že knihovna zůstala oázou skutečné kultury ve městě.“* K těmto slovům již není třeba cokoli dodávat.

V roce 2006 získala paní Jaroslava Kolářová za celoživotní práci v knihovnictví medaili Z. V. Tobolky, která je každoročně udělována významným osobnostem knihovnictví v České republice. A mezi takové první ředitelka brandýskoboleslavské knihovny určitě patřila.

„Svou“ knihovnu opustila Jaroslava Kolářová až definitivním odchodem z tohoto světa. Do poslední chvíle ji navštěvovala, účastnila se pořádaných akcí, pomáhala s archivací materiálů. Spolupracovala také s kolegyněmi v knihovně v Čelákovících. Byla člověkem plným optimismu a elánu, který žil svou profesí až do konce. Mnohé z nás „nakazila“ nadšením pro knihovnictví do té míry, že i my jsme věrni té „své“ knihovně, kam chodíme nikoliv do zaměstnání, ale za svými kolegy, čtenáři, za prací, která nás baví.

Nikdy na paní Jaroslavu Kolářovou nezapomeneme.

Věra Krajíčková, Knihovna Eduarda Petišky

Projekt internetizace knihoven končí

Ministerstvo kultury dne 28. 2. 2012 oznámilo ukončení **Projektu internetizace knihoven - PIK**. Přibližně 2500 knihoven bude po 28. 3. 2012 bez internetového připojení. Ukončení PIK je v rozporu s usnesením vlády ze dne 11. ledna 2012 č. 28 o Koncepti rozvoje knihoven v České republice na léta 2011 až 2015 včetně internetizace knihoven, která zavazuje ministerstvo kultury k pokračování tohoto projektu. Proto se SKIP - Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR v této věci opět obrátí otevřeným dopisem na předsedu vlády Petra Nečase.

Zdroj: elektronická konference Knihovna

Rozhovor s knihovníkem

Městská knihovna Uhlířské Janovice (3131 obyvatel, okres Kutná Hora), stejně jako paní knihovnice, na nás zapůsobila velmi pozitivním dojmem. Je zde vidět zájem uživatelů o knihovnu, ale i zájem knihovny o uživatele. To vše je především zásluhou paní **Renaty Bartákové**, která nám poskytla následující rozhovor.

Rozhovor vedli Radek Liška a Ladislava Cukrová.

Paní Bartáková, představte nám, prosím, stručně Vaši knihovnu?

Knihovna je umístěna v budově spolu s informačním střediskem a výstavní síní. Dříve tato budova sloužila jako obecní šatlavna a je to vidět na jejím uspořádání, knihovna je rozmístěna po malých místnůstkách, které jsou ovšem dnes již dohromady propojeny. Otevřeno mám třikrát týdně, ale uvítala bych delší výpůjční dobu, což ovšem nezáleží na mě. Když lidé přijdou v zavírací den a oni přijdou, jsou také obslouženi. Když jsem zde začínala pracovat, chodilo v průměru 17 lidí denně, dnes někdy přijde i přes 60 lidí, v průměru mi denně chodí 47 uživatelů. Jak je vidět lidé se naučili stále častěji do knihovny chodit, snad je to i tím, že píší do Městských listů různé zprávy o knihovně a lidé si to přečtou. Dříve řada občanů města ani nezaregistrovala, že se knihovna přestěhovala. Ještě nedávno jsem půjčovala lístkovým systémem, ale podařilo se nám zakoupit systém Clavius, a od té doby půjčuji automatizovaně. Ten program je bezvadný, jen si lidé musí zvyknout na upomínky – počítač si vše moc dobře pamatuje, tedy i výpůjční lhůtu. Také bych ráda, aby knihovna měla svou vlastní webovou stránku, ale zatím se musím spokojit jen s několika málo informacemi na webu města. A protože jsme na malém městě, jako zaměstnanec obce musím občas vykonávat i jiné činnosti pro Městský úřad, jako např. pomáhat při volbách aj.

Jaké máte v knihovně složení čtenářů (senioři, děti, mládež, lidé v produktivním věku) a jak je motivujete k návštěvě knihovny?

Necelou polovinu všech čtenářů tvoří děti, dále chodí hodně seniorů. Studenti zase dost často využívají službu MVS.

Pořádáte v knihovně nějaké akce pro své čtenáře/pro všechny obyvatele obce?

Pořádáme např. různé besedy pro školy. Pro nižší stupeň organizujeme pohádkové pásmo a pro druhý stupeň pásmo, které se týká bajek či pověstí. Pro školy připravujeme i informativní lekce. Učitelé zadají žákům téma a ti jdou informace vyhledávat do knihovny, kde jim jsem samozřejmě k dispozici a oni se se mnou radí. Se školou spolupracujeme i na akcích, které sama pořádá – např. výstavy dobového oblečení apod. Účastníme se také Noci s Andersenem. V knihovně jsme také měli prodejní výstavu knih pro děti od nakladatelství Thovt. Ráda bych dělala také nějaké akce pro dospělé, ale zatím se nic nekonalo. Spolupracuji také s dámským klubem, pro který sháním knihy o ručních pracích, ty jim poté půjčuji, a ony pak na oplátku v knihovně vystavují své práce.

Jak se Vaše obec stará o knihovnu a její chod?

Se starostou vycházím dobře, je vždy ochotný se mnou komunikovat. Když něco navrhu, tak jsou ochotni ten nápad realizovat, nebrání se žádným smysluplným změnám. Také se někdo z obecního úřadu často účastní akcí, které pořádáme.

Vyhovuje Vám složení výměnného fondu, který Vám poskytuje Vaše pověřená knihovna?

Výměnný fond beru z Kutné Hory a jsem s ním spokojená. Pro knihy si jezdím sama nebo mi je z Kutné Hory přivezou. Funguje to bezvadně.

Ted' několik osobních otázek. Jak jste se dostala k této profesi a jaká byla Vaše původní profese?

Vystudovala jsem střední ekonomickou školu, poté jsem pracovala ve spořitelně, čtyři roky jsem prodávala, až jsem se nakonec přes konkurz přihlásila sem do knihovny. Konkurz jsem vyhrála a od té doby, to je od roku 2006, pracuji zde. Od mala jsem chodila do knihovny a číst knížky mě bavilo a baví dodnes, takže jsem zde, mezi knihami, spokojená.

Dokončení na následující stránce

Co Vás na této práci nejvíce těší a co naopak netěší?

Protože nemáme vlastní uklízečku, musím v knihovně také uklízet, a to mě opravdu nebaví. Jinak mě práce baví, jsem ráda ve styku s lidmi. To víte, někdy vás naštvoří lidi, kteří neustále přehazují knihy z regálu do regálu, nebo mezi naše knihy přidávají i své vlastní. Ale kdyby nebylo nic horšího.

Po jakém druhu literatury sáhnete, když máte volno?

Ve volném čase čtu např. knihy od Vlastimila Vondrušky, Aleny Jakoubkové, Simony Monyové, Michala Viewegha, moc nečtu detektivky, cestopisy a fantastiku.

Jakou knihu byste čtenářům doporučila z toho, co jste v poslední době přečetla?

Určitě bych doporučila již zmíněného Vlastimila Vondrušku, jehož historické knihy se mi moc líbí, dále pak třeba knihu Starým láskám nevolej od Aleny Jakoubkové.

Jaké jsou Vaše koníčky?

Mými koníčky jsou např. čtení, jízda na kole s rodinou, samozřejmě rodina, dále náš pes labrador, zahrádka a kytičky.

Exkurze v Knihovně a tiskárně pro nevidomé K. E. Macana v Praze

Ve středu 8. února 2012 měli knihovníci možnost podívat se do Knihovny a tiskárny pro nevidomé K. E. Macana v Praze. Tuto příležitost využilo celkem 20 zájemců. Po milém přivítání je čekala exkurze s odborným výkladem. Podívali se do výrobně-technického úseku, kde jim místní zaměstnanci popsali a také předvedli zařízení pro výrobu dokumentů v Braillově písmu a přípravu matric pro ně. Ukázali přípravu a výrobu reliéfních obrázků a map. Knihovníci viděli, jak se provádí korektury tisku v Braillově písmu. Při návštěvě zvukového úseku nahlédli do malého nahrávacího studia, kde byl právě do zvukové podoby převáděn jeden z titulů, který bude posléze součástí fondu knihovny.

Děkujeme za rozhovor.

Na závěr se šli všichni podívat do oddělení osobních výpůjček, jehož součástí je nepříliš velký sklad s kompaktními regály. Hlavní průvodkyní při exkurzi byla paní Dagmar Turková. Hovořila o spolupráci s knihovnami. Zodpovídala všechny dotazy, její odpovědi byly vyčerpávající a přidávala k nim i osobní odborný názor. Náleží jí velké poděkování. Knihovníci se dozvěděli mnoho podrobností a zajímavostí ze zákulisí práce v knihovně. Z původně plánované dvouhodinové exkurze bylo nakonec více než tříhodinové setkání, ale myslím, že nikdo nelitoval času stráveného v této výjimečné a v ČR svého druhu jediné a jedinečné instituci.

O Knihovně a tiskárně pro nevidomé K. E. Macana se můžete dočíst na: <http://www.ktn.cz/about>

Eva Šenfildová, SVK v Kladně

Děkujeme za Vaše příspěvky a těšíme se na nové zprávy od Vás!

Tento bulletin a jeho předchozí čísla najdete na <http://www.svkl.cz/>;
kontakt: liska@svkl.cz, tel. 312 256 124; senfeldova@svkl.cz, tel. 312 256 121